Ушбу сонда:
2 ДИЛ САТРЛАРИ
3 ҲАРБИЙ ХИЗМАТ – ФАХРЛИ БУРЧ, ОЛИЙ ШАРАФ
4 «БЕДИЛНИНГ ШЕЪРИДАЙ ФАЛСАФИЙ УМР...»

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ - ОЛИЙ БАХТ
OZBEKISTON KASABA UYSHMALARI FEDERATSIYASI
FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN
ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2003 йил 6 май, сешанба № 71 (1496)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 5 май куни Оқсаройда Япония молия вазири Масадзюро Шиокавани қабул қилди.

Ўзбекистон-Япония муносабатлари стратегик ҳамкорлик даражасига кўтарилган. Президент Ислом Каримовнинг 2002 йил июл ойида Японияга расмий ташрифи ўзаро алоқалар юксак даражада ривожланаётганини яна бир бор намойиш этди.

Ўзбекистон ва Япония бир-бирининг халқаро аксилтеррор коалициясига кўрсатаётган ёрдамини юксак баҳолайди. Афғонистонни тиклаш операцияларида эса Япония томони Ўзбекистон инфратузилмаси ва захираларидан фойдаланиш истагини билдирган.

Иқтисодий алоқалар йилдан йилга юксалмоқда. Ўзбекистонда кўплаб сармоявий лойиҳалар ижроси учун Япониядан энг замонавий асбоб-ускуна ва технологиялар келтирилмоқда. Мамлакатимизда 18 япон компаниясининг ваколатхонаси, 7 қўшма корхона ва тўла япон сармоясига қурилган учта корхона ишлаб турибди. Тошкентда Япония халқаро тараққиёт агентлиги (JICA) ҳамда Япония ташқи савдо ташкилоти (JETRO) ваколатхона очган. Иқтисодий ҳамкорлик бўйича Ўзбекистон-Япония ва Япония-Ўзбекистон қўмиталари мунтазам йиғилишлар ўтказиб туради.

Ўзбекистон ва Япониянинг ижтимоий-маданий ҳамкорлиги ҳам самарали кечмоқда.

Оқсаройдаги суҳбат чоғида икки томонлама муносабатларни янада ривожлантиришга оид масалалар юзасидан фикр алмашилди.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 5 май куни Оқсаройда АҚШ молия вазирининг ўринбосари Жон Тейлорни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбарининг 2002 йил мартда АҚШга расмий ташрифи ўзаро алоқаларга янги руҳ бахш этди. Стратегик шериклик ва ҳамкорлик асослари тўғрисидаги декларацияга биноан икки мамлакат яқиндан ҳамкорлик қилиб келмоқда. Ўтган ойда Ўзбекистон делегацияси АҚШга бориб, яна қатор музокаралар ўтказди.

- ЕТТБ Бошқарувчилар кенгашининг Тошкентда ўтаётган йиллик мажлисида АҚШдан нуфузли делегация қатнашмоқда, - деди Ислом Каримов учрашувда. - Биз буни қадрлаймиз ва юртимизга ташрифингизни ривожланиб бораётган ҳамкорликнинг яна бир тасдиғи, деб ҳисоблаймиз.

Ж.Тейлор самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдириб, икки мамлакат ўртасидаги амалий мулоқотлар изчил давом этаётгани, ҳамкорлик ҳар томонлама ривожланиб бораётганини таъкидлади.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон-АҚШ муносабатлари юзасидан фикр алмашилиб, молиявий соҳадаги ҳамкорлик, сармоя жалб қилиш, савдо-иқтисодий алоқаларга оид масалаларга эътибор қаратилди.

(ЎзА)

Тошкент форуми:

БИЗНИНГ МАҚСАД ВА ИНТИЛИШЛАРИМИЗ - МУШТАРАК

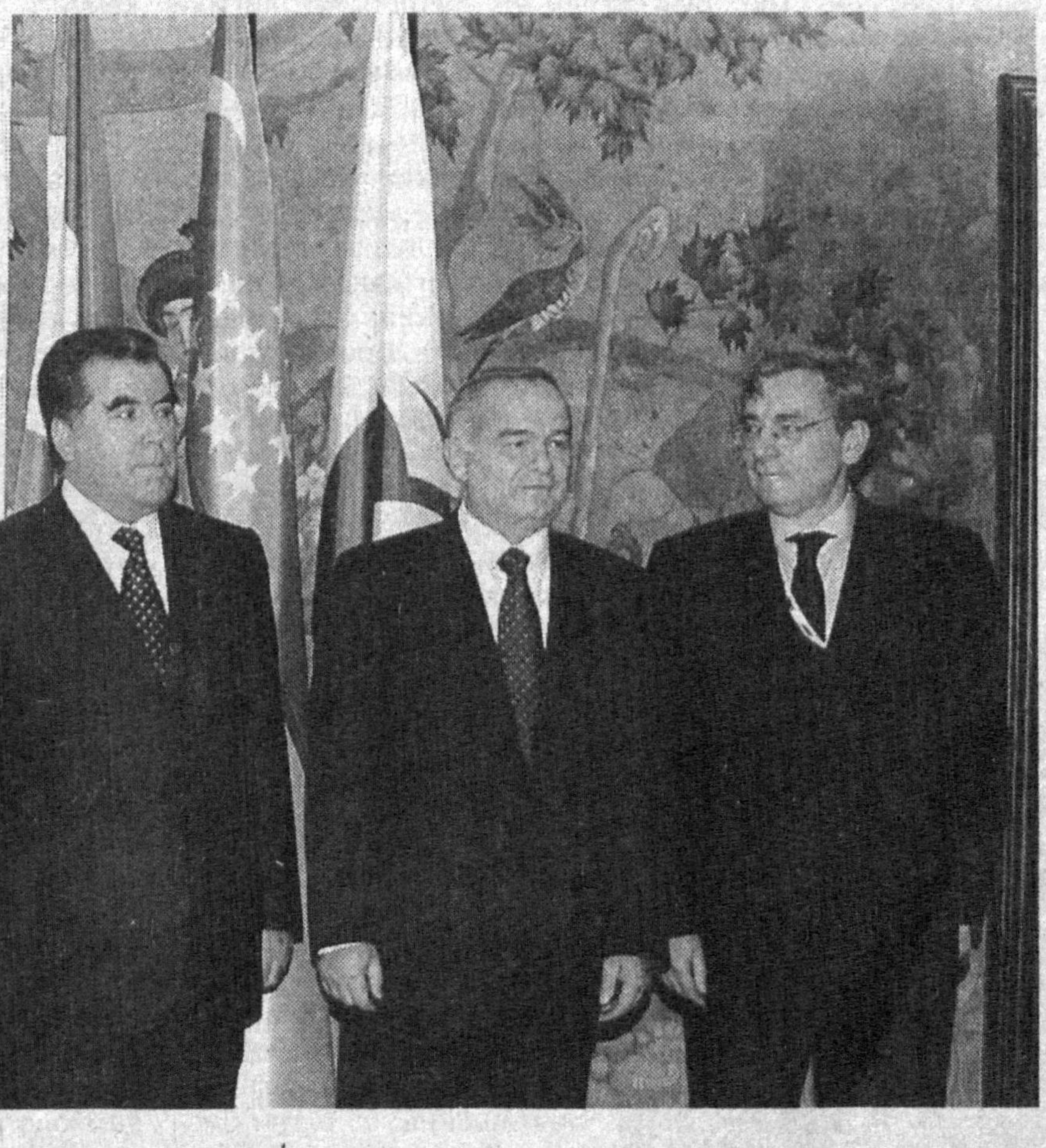

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ЕТТБ Бошқарувчилар Кенгаши йиллик йиғилишининг тантанали очилиш маросимидаги нутқи

Муҳтарам Европа тикланиш ва тараққиёт банкининг Президенти жаноблари!

Муҳтарама Бошқарувчилар Кенгаши Раиси!

Ҳурматли Бошқарувчилар!

Ҳурматли давлат раҳбарлари!

Хонимлар ва жаноблар!

Сизларни - Европа тикланиш ва тараққиёт банки Бошқарувчилар Кенгашининг йиллик йиғилиши иштирокчиларини қутлаш ва барчангизга ўзимнинг юксак эҳтиромимни изҳор этиш менга ғоят катта мамнуният бахш этади.

Менга бу ерда ҳозир бўлган Марказий Осиё минтақаси давлатлари президентлари, Грузия Президенти Э.А.Шеварднадзе, Ҳукумат бошлиқлари, Марказий банкларнинг раҳбарлари, етакчи халқаро сиёсий ва молиявий институтлар вакиллари, банкирлар ва ишбилармонларни қутлаш ва беҳад банд бўлишларига қарамай, мазкур анжуманда иштирок этиш имконини топганлари учун уларга ўзимнинг самимий миннатдорлигимни билдиришга рухсат бергайсиз.

Бундай нуфузли халқаро молиявий анжуманнинг Тошкентда ўтказилиши нафақат Ўзбекистоннинг молиявий-иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий ҳаётида, балки бутун Марказий Осиё минтақаси тараққиётида муҳим роль ўйнайди, десам, ўйлайманки хато бўлмайди.

ЕТТБнинг йиллик анжуманига тайёргарлик кўриш жараёнининг ўзи Ўзбекистонда демократик ривожланиш ва жамиятни янгилаш, эркин бозор иқтисодиёти асосларини шакллантириш, таркибий ўзгаришларни ва инвестиция дастурларини амалга ошириш борасида бажарилган ишларни яна бир бор юксак профессионал даражада танқидий баҳолаш учун қулай шароит яратди. Биз, биринчи навбатда, Европа тикланиш ва тараққиёт банки билан ҳамкорлигимизнинг қанчалик фойдали ва самарадорлигини холис баҳолаш имконига эга бўлдик.

Мен ушбу минбардан туриб, бутун масъулиятни зиммамга олган ҳолда шуни айтишим жоизки - Европа тикланиш ва тараққиёт банкининг Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислоҳотлардаги, мамлакатимизнинг изчил демократик ҳамда иқтисодий янгиланишидаги ўрни ва аҳамияти беқиёс.

Анжуманнинг барча иштирокчиларига тақдим этилган материаллар билан жиддий танишган одам, ўйлайманки, бунга ишонч ҳосил қилиши мумкин.

Кейинги йилларда мазкур Банк Ўзбекистон иқтисодиётига 750 миллион доллардан зиёд сармоя киритди. Унинг иштирокида олтин қазиб олиш бўйича «Зарафшон-Ньюмонт» каби йирик қўшма корхоналар, бир қанча қўшма банклар ва лизинг компаниялари ташкил этилди, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, ва Сирдарё ГРЭСи реконструкция қилинди, Тошкент халқаро аэропорти замонавий андозалар асосида қайта таъмирланди ҳамда мамлакатимиз иқтисодиётини ривожлантиришда нафақат катта, балки устувор аҳамиятга эга бўлган бошқа қатор лойиҳалар амалга оширилди.

Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун Банк қиймати 200 миллион долларга тенг кредит линияларини очди. Шу билан бирга Банк инвестициялари биз учун ўта муҳим ушбу соҳага бошқа халқаро тузилмалар ва сармоядорларнинг 1,5 миллиард АҚШ долларидан ортиқ бўлган маблағларини жалб этишда кучли омил ва яхши намуна бўлди.

Бажарилган лойиҳалар ва ишга туширилган объектлар рўйхатини яна давом эттириш мумкин. Бироқ мен ҳамкорлигимизнинг бошқа томонларини ҳам қайд этмоқчиман.

Банк ўз инвестициялари ёрдамида иқтисодиёт соҳаларининг таркибий янгиланиши ва ислоҳ қилинишида, хусусийлаштириш жараёнларининг чуқурлашувида, хусусий секторни ривожлантиришда, энг муҳими, мамлакатимизда янги синф -тадбиркорлар синфининг ривож топишида амалий ёрдам кўрсатмоқда.

ЕТТБ билан ҳамкорлигимизнинг бундай аниқ мақсадларга йўналтирилганлиги бугунги кунда Ўзбекистон демократик ва бозор ислоҳотларини жадаллаштириш ва чуқурлаштириш, фуқаролик институтларини ривожлантириш борасида ўз олдига қўйган жорий ва стратегик вазифаларга тўла мос келади.

Ижозатингиз билан, ушбу вазифалар ҳақида қисқача тўхталиб ўтсам.

Ўзбекистонда тоталитар тузумдан ҳуқуқий демократик давлатни шакллантиришга ўтиш даврида ижтимоий янгиланиш ва бозор ислоҳотларини амалга ошириш учун асос бўлган бешта тамойилда қуйидагилар таъкидланган:

иқтисодиётнинг сиёсатдан устуворлиги; давлатнинг бош ислоҳотчи эканлиги; бошқарув ва хўжалик юритишнинг барча поғоналарида қонун устуворлиги ва етакчилиги; кучли ижтимоий сиёсат; ислоҳотларни босқичма-босқич, бошқача айтганда, эволюцион тарзда амалга ошириш. 1992 йилдаёқ эълон қилинган ушбу тамойиллар бугунги кунда ҳам ўз аҳамияти ва долзарблигини йўқотган эмас.

Айни вақтда, давлат ва жамиятни изчил ривожлантиришдаги ҳар бир босқич янги қонунлар қабул қилишни, мамлакат ва иқтисодиётни модернизациялашнинг замонавий шартларига мос ва мувофиқ бўлган тамойил ва талабларни амалга оширишни тақозо этади.

Бу соҳадаги ишларнинг аҳволини танқидий баҳолар эканмиз, биз бир нарсага ишонч ҳосил қиламиз: олға ҳаракатланишимиздаги асосий тўсиқ - бу ислоҳотларни амалга оширишдаги ярим-ёртилик, яъни бошланган ўзгаришларни мантиқий ниҳояси-

(Давоми 2-бетда)

ПРЕЗИДЕНТЛАРНИНГ ТОШКЕНТ УЧРАШУВЛАРИ

Тошкентда ўтаётган Европа тикланиш ва тараққиёт банки (ЕТТБ) Бошқарувчилар кенгашининг йиллик мажлисида иштирок этиш учун мамлакатимизга ташриф буюрган Грузия, Қозоғистон, Тожикистон ва Қирғизистон Президентлари 4 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов билан учрашди.

Ислом Каримов, Эдуард Шеварднадзе, Нурсултон Назарбоев, Имомали Раҳмонов ва Асқар Акаев иштирокида кўп томонлама музокаралар бўлиб ўтди. Музокараларда мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорлик муносабатларини, жумладан, савдо-иқтисодий алоқалар кўламини янада кенгайтириш, халқаро майдонда юзага келган вазият, МДҲ доирасида кечаётган жараёнлар, Афғонистон ва Ироқни тиклаш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Президентлар журналистлар билан учрашувда пойтахтимизда ўтаётган ЕТТБ саммити хусусидаги фикрларини баён қилди.

Ислом Каримов ЕТТБнинг Тошкент саммити нафақат Ўзбекистон, балки Марказий Осиё мамлакатлари ҳаётида ҳам тарихий воқеа эканлигини алоҳида таъкидлади.

Ислом Каримов Тошкентда ўтаётган мазкур нуфузли анжуман нафақат Ўзбекистонга, шу билан бирга Марказий Осиё давлатларига келаётган сармоя ҳажмининг кескин ошишига, минтақадаги интеграциялашув жараёнини янада жадаллаштиришга, бинобарин, Марказий Осиё мамлакатларининг иқтисодий юксалишига улкан ҳисса қўшишига ишонч билдирди.

Грузия, Қозоғистон, Тожикистон ва Қирғизистон раҳбарлари ҳам ушбу форум минтақа ҳаётидаги тарихий воқеа эканини таъкидлади. Президентлар анжуманнинг Ўзбекистонда ўтаётгани мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг самараси эканини ва бунда шахсан Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг улкан ҳиссаси борлигини алоҳида қайд этди. Улар Тошкент анжумани минтақа давлатлари ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлаш, транспорт алоқаси, жумладан, ТРАСЕКА дастури доирасидаги алоқаларини кучайтиришда, демак, нафақат Марказий Осиё, балки Кавказ минтақаси, хусусан, Грузиянинг иқтисодий юксалишида ҳам муҳим аҳамият касб этишига ишонч билдирди.

Шу куни давлатимиз раҳбарининг Қозоғистон, Тожикистон ва Қирғизистон президентлари билан яккама-якка учрашувлари бўлиб ўтди.

Мулоқотлар чоғида президентлар ўзаро икки томонлама ва кўп томонлама ҳамкорликни ривожлантириш, мамлакатларимиз ўртасидаги савдо-иқтисодий, маданий алоқалар кўламини янада кенгайтириш, халқаро террорчилик, наркотик моддалар контрабандаси, диний экстремизм каби иллатларга қарши биргаликда курашишга оид масалалар юзасидан фикр алмашди.

(ЎзА)

Европа тикланиш ва тараққиёт банки президенти Жан Лемьер 5 май куни оммавий ахборот воситалари вакиллари учун матбуот анжумани ўтказди.

МАТБУОТ АНЖУМАНИ

ЕТТБ президенти мазкур форумдан кўзланган асосий мақсад - жаҳон ҳамжамиятининг эътиборини Марказий Осиёга қаратиш вазифаси тўла бажарилганини мамнуният билан таъкидлади.

- Тошкент анжуманида уч мингдан ортиқ ишбилармон, банкир, нодавлат ташкилотлар ва ҳукуматлар вакиллари иштирок этди,- деди

(Давоми 2-бетда)

ТОШКЕНТ АНЖУМАНИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

Тошкентда икки кун давом этган Европа тикланиш ва тараққиёт банки (ЕТТБ) Бошқарувчилар кенгашининг XII анжумани 5 май куни ниҳоясига етди.

«Интерконтинентал» меҳмонхонасида мазкур банк Бошқарувчилар кенгаши мажлисининг якуний сессияси бўлди.

Уни ЕТТБ Бошқарувчилар кенгаши раиси, Буюк Британия халқаро тараққиёт масалалари бўйича давлат котиби Клейр Шорт хоним бошқарди.

Мажлисда сўзга чиққан аъзо давлатлар делегациялари вакиллари, ЕТТБ дунёнинг йирик молия институтлари қатори Шарқий Европа, Марказий Осиё мамлакатларида иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш, молия бозорини кучайтириш, кичик ва ўрта бизнесни, хусусий сармояни қўллаб-қувватлаш ҳамда инфратузилмани такомиллаштиришда катта ўрин тутишини таъкидлади.

Иштирокчилар ЕТТБнинг XII саммити илк бор Осиёда, хусусан, Тошкентда ўтгани муҳим воқеа эканини қайд этди. Ўзбекистон -улкан иқтисодий салоҳиятга эга мамлакат. Ўзбекистон раҳбарияти бундай имкониятдан самарали фойдаланиш йўлида изчил ва дадил сиёсат юритмоқда. Жамиятни демократлаштириш, ислоҳотларнинг самарадорлигини ошириш борасида муҳим қарорлар қабул қилинди. ЕТТБнинг Ўзбекистонга кўрсатаётган кўмагини барча аъзо давлатлар қўллаб-қувватлайди.

Дарҳақиқат, 11 сентябр воқеаларидан кейин халқаро ҳамжамиятнинг Марказий Осиёга эътибори янада кучайди. Натижада минтақа мамлакатлари сиёсий ва иқтисодий ислоҳотлар жараёнини жадаллаштириш имконига эга бўлди.

Ўзбекистон ҳукумати иқтисодиётни эркинлаштириш соҳасида дадил қадамлар ташламоқда. Валюта бозори сезиларли даражада эркинлаштирилиб, қишлоқ хўжалик соҳасида давлат буюртмалари тизимини ислоҳ қилишга киришилди. Бироқ кўзланган мақсадга эришиш учун ҳали амалга оширилиши лозим бўлган ишлар ҳам кам эмас. ЕТТБ раҳбарияти бу борада Ўзбекистон билан ҳамкорликни кенгайтиришга тайёр эканини маълум қилди.

Ўзбекистон Марказий Осиёда ўзининг муҳим стратегик ўрнига эга мамлакат. Евроосиёнинг марказида жойлашгани, транспорт тармоқлари яхши ривожлангани, ташқи савдо бўйича катта имкониятга эгалиги нафақат Ўзбекистон учун, балки минтақа давлатлари учун ҳам муҳим аҳамият касб этади.

ЕТТБ Ўзбекистон билан ҳамкорликнинг бир қатор стратегик режаларини ишлаб чиққан. Улар кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлаш, молиявий институтлар фаолиятини кучайтириш, инфратузилмага оид соҳаларни ривожлантиришга кўмаклашишдан иборат.

Шу мақсадда маҳаллий банклар орқали янги кредит йўналишларини очиш, тўғридан-тўғри сармоя жалб қилиш орқали қўшимча лойиҳаларни амалга ошириш, савдо-сотиқни ривожлантириш масалаларини кўриб чиқмоқда. ЕТТБ Ўзбекистонда хусусийлаштириш давлат дастурини амалга оширишга ҳам ўз ёрдамини бериш ниятида. Хусусан, Асака банкини хусусийлаштиришга тайёргарлик жараёнига техник ёрдам кўрсатишга киришган.

ЕТТБ Ўзбекистонда инфратузилма, транспорт, коммунал хўжалик ва энергетика каби тармоқларни ҳам қўллаб-қувватлашни режалаштирган. Шунингдек, маҳаллий ҳокимият тузилмалари билан ичимлик суви таъминотини яхшилаш борасида биргаликдаги лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда. Банк ушбу режаларни амалга оширишда халқаро молия ташкилотлари ва дунё ҳамжамияти билан ҳамкорликни давом эттиради.

Люксембург ЕТТБ Бошқарувчилар кенгашига 2003-2004 йилда раислик қиладиган бўлди. Германия ва Руминия раис ўринбосарлари этиб сайланди. Бошқарувчилар кенгашининг навбатдаги йиғилиши Лондонда ўтказилиши маълум қилинди.

- Ушбу мажлиснинг Тошкентда ўтгани жуда тўғри иш бўлди,-деди ЕТТБ президенти Жан Лемьер ўзининг якунловчи сўзида. -Анжуман кунлари Ўзбекистоннинг иқтисодий салоҳияти катта эканига яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Мажлис ошкора ва очиқ тарзда ўтганидан мамнунмиз. У юксак савияда ташкил этилганини алоҳида таъкидлайман. Бунинг учун Президент Ислом Каримовга, Ўзбекистон халқига, Тошкент шаҳри раҳбариятига миннатдорлик билдирамиз.

Мазкур халқаро анжуман Ўзбекистон очиқ демократик жамият барпо қилиш, сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ислоҳотларни дадил амалга оширишда ўзи танлаган йўлдан оғишмай, изчил бораётганини яна бир бор намойиш қилди.

Саидмурод РАҲИМОВ,
ЎзА мухбири

Тошкент форуми:

БИЗНИНГ МАҚСАД ВА ИНТИЛИШЛАРИМИЗ - МУШТАРАК

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ЕТТБ Бошқарувчилар Кенгаши йиллик йиғилишининг тантанали очилиш маросимидаги нутқи

(Боши 1-бетда).

га етказилмаслигидир. Бу - консерватизм, онгимизга ўрнашиб қолган эскича фикрлаш асоратлари, тўрачилик, кадрларнинг тайёр эмаслиги, уларда тажриба ва билим етишмаслигидир.

Бундан икки йил аввал биз Ўзбекистонда ҳаётимизнинг сиёсий, иқтисодий, молиявий, қонунчилик, суд-ҳуқуқ ва бошқа соҳаларини эркинлаштиришга қаратилган яқин йилларга ва узоқ истиқболга мўлжалланган Дастур қабул қилган эдик ва уни муваффақиятли амалга оширишдан умидимиз катта.

Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, айнан мамлакатда амалга оширилаётган эркинлаштириш жараёнлари туфайли Ўзбекистонда ялпи ички маҳсулотнинг 4-5 фоиз миқдорда барқарор ўсишига эришилди, бозор инфратузилмаси, молиявий, банк ва ҳуқуқий институтлар мустаҳкамланди, хусусийлаштириш ва хусусий тармоқнинг жадал ривожлантирилишининг мутлақо янги тамойил ва услублари қабул қилинди, макроиқтисодий кўрсаткичлар ва пул агрегатлари мутаносиблиги яхшиланди, инфляция жараёнлари кескин пасайди, валюта бозори ислоҳ қилинди ва миллий валюта курсини бирхиллаштиришга эришилди.

Мана шу имкониятдан фойдаланиб айтмоқчиманки, 2002 йилда Халқаро валюта жамғармасининг Мониторинг Дастурида кўзда тутилган деярли барча тавсияларнинг бажарилгани келгусида ҳам самарали ҳамкорлик қилиш ва ХВЖнинг VIII моддасини имзолаш учун қулай асос яратади, янги истиқболлар очади.

Буларнинг барчаси шу йил 1 май куни ХВЖ нинг Жон Одлинг-Сми бошчилигидаги ушбу анжуманда қатнашаётган делегацияси билан бўлиб ўтган музокараларда яна бир бор тасдиқланди.

Ўйлайманки, сизлар мамлакатимизда 2002 йилнинг январида ўтказилган референдум натижаларига кўра, парламентимизнинг сўнгги сессиясида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига киритилган туб демократик ўзгариш ва қўшимчалардан хабардор бўлсангиз керак.

Уларнинг асосий моҳияти қуйидагилардан иборат:

Ўзбекистонда икки палатали парламент шакллантирилади. Ҳокимиятнинг қонунчилик, ижро ва суд тармоқлари томонидан уларнинг ваколатлари мустақил, янада демократик ва янада ўзаро мувозанатни сақлаган ҳолда бажарилиши учун шароит ва кафолатлар яратилади.

Қонунчилик ҳокимияти - парламентнинг Бош вазирни сайлаш, мамлакат ҳукуматини шакллантириш ва фаолиятини назорат қилиш борасидаги ўрни ва аҳамияти сезиларли даражада ортади. Президент ваколатларининг бир қисми, жумладан, давлат, ижроия, суд ва дипломатик тузилмалар, махсус хизматлар ва прокуратура раҳбарларини тасдиқлаш ваколати янги сайланадиган Юқори Палата - Сенат ихтиёрига ўтади. Илгари Президент томонидан бажарилган Вазирлар Маҳкамаси Раиси ваколатлари Бош вазирга берилади.

Ўйлайманки, давлат қурилиши ва бошқарувидаги принципиал аҳамиятга эга бўлган ушбу ўзгаришлар фақат бир нарса - давр талаби, мамлакатимиз давлат тизимидаги демократик янгиланишларни мустаҳкамлаш ва ҳуқуқий давлатни шакллантириш йўлида олға боришимиз учун шарт-шароит яратиш билан боғлиқ эканини исботлаб ўтиришга ҳожат йўқ.

Биз жамиятимизнинг келгуси тараққиётини марказлаштиришдан воз кечиш, ҳокимият ваколатларини марказдан жойларга бериш, давлат, айниқса назорат ва текширув органларининг тижорат, хусусий ва тадбиркорлик тузулмалари фаолиятига аралашувини кескин чеклаш билан уйғунликда кўрамиз.

«Иқтисодиётда давлат улушини камайтириш» шиори мамлакатда тобора оммалашмоқда.

Бу йўналишда кўп ишлар қилинди, хусусий ва тадбиркорлик тармоғи, кичик ва ўрта бизнеснинг жадал ривожланиш суръатларига оид аниқ мисолларда ҳам буни кўриш мумкин. Бугунги кунда уларнинг мамлакат ялпи

ички маҳсулоти умумий ҳажмидаги ҳиссаси 34 фоизни ташкил қилади.

Биз ноҳукумат ва жамоат ташкилотлари, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ўрни ва аҳамиятини кучайтиришга катта эътибор бермоқдамиз. Нодавлат ва жамоат тузилмаларининг, биринчи навбатда демократик қадриятлар, одамларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, давлат ҳокимияти органлари ва ҳуқуқ-тартибот идоралари фаолияти устидан тўрачилик ва коррупцияга қарши курашнинг самарали воситаси бўлган жамоатчилик назоратини кучайтиришдаги ўрни ортиб бораётганини кўриб турибмиз.

Биз оммавий ахборот воситаларини эркинлаштириш, ахборот соҳасини жадал ривожлантиришни фуқаролик жамияти асосларини шакллантириш жараёнининг муҳим таркибий қисми деб баҳолаймиз. Бугун мустақил нашрлар жадал шаклланмоқда. Матбуотда цензура тўлиқ бекор қилинган.

Бугун биз суд-ҳуқуқ ислоҳотини чуқурлаштириш бўйича қонунчиликда ҳам, амалиётда ҳам кўп ишлар қиляпмиз. Бу ислоҳотлардан мақсад қонун устуворлиги ва фуқароларнинг ҳуқуқ ҳамда эркинликлари ҳимоясини таъминлаш, қонунчиликни эркинлаштириш ва унинг инсонпарварлик руҳини кучайтириш, суд тизими мустақиллигини янада оширишдан иборат.

Юқорида айтилганларни умумлаштириб, шуни аниқ ва қатъий таъкидламоқчиман: Ўзбекистон танлаган йўл-умуминсоний ва умумэътироф этилган демократик қадриятларга эришишга қаратилган, кўп асрлик маданиятимизнинг энг сара ютуқлари, миллий анъаналаримиз, аждодларимиз динига бўлган садоқатимиз билан уйғунлашиб кетган йўл - биз учун ўзгармасдир.

Мана шу барча қадриятларга содиқ қолган ҳолда биз, айни вақтда ўз келажагимизни Европа тараққиёти, маданияти ва ривожланган иқтисодиётига интеграциялашувда кўрамиз. Бунда, фикримизча, ҳеч қандай қарама-қаршилик йўқ.

Хонимлар ва жаноблар!

Энди, ижозатингиз билан, бугунги кунда умуман Марказий Осиё минтақасида юзага келаётган вазият, шунингдек, уни бевосита белгиловчи омиллар ҳақида қисқача тўхталиб ўтсам.

Минтақадаги ҳолатга у ёки бу даражада таъсир этаётган бир қанча омиллар орасидан мен сўнгги пайтгача вазиятга жиддий салбий таъсир кўрсатаётган, жамиятда сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий янгиланишлар йўлидан олға силжишимизга ғов бўлаётган энг муҳим икки омилни ажратиб кўрсатган бўлар эдим.

Улардан биринчиси - қўшни Афғонистонда 20 йилдан ортиқ давом этган уруш бўлиб, унинг оқибатида бу мамлакат, аслини олганда, турли тоифадаги халқаро террорчилар ва экстремистларнинг полигонига, эҳтимолки, дунёдаги энг йирик наркотиклар ва наркотрафик манбаига айланиб қолди.

Халқаро терроризмнинг 2001 йилнинг сентябрида Нью-Йоркда амалга оширган ваҳшиёна хуружи бизга шунча йиллар давомида таҳдид солиб келган мана шу ёвуз кучнинг бутун инсоният учун қанчалик катта хавф туғдириши мумкинлигини кўрсатди.

АҚШ бошчилигидаги антитеррор коалициянинг ташкил этилиши натижасида жангари толиблар, терроризмнинг уяси ва базаларининг яксон қилинишигина минтақадаги давлатлар ва халқларга осойишталик келтирди.

Авваламбор, халқаро ҳамжамиятнинг диққат эътибори ва катта ёрдами туфайли Афғонистонда кечаётган бугунги ижобий жараёнлар нафақат мамлакатнинг тинч қайта тикланиши, балки улкан Марказий Осиё ҳудудида давлатлараро алоқаларни қамраб олувчи кенг миқёсли коммуникация лойиҳаларини амалга ошириш учун имконият яратади. Бундан эса минтақадаги аксарият давлатлар ҳамда халқаро молиявий тузилмалар тенг манфаатдордир.

Иккинчи омил - бу СССР парчаланиб кетганидан кейинги даврдаги бутун собиқ шўро давлати ҳудудида, шу жумладан, бизнинг минтақамизда кечаётган, ўз табиатига кўра объектив бўлган жараёнлардир.

Бу - тоталитар, маъмурий-буйруқбозлик, тақсимот тизимидан биз учун янги бўлган демократик ҳуқуқий тизимга ўтиш, эркин бозор иқтисодиёти асосларини шакллантириш жараёнларининг бирмунча оғир ва мураккаб кечаётганидир.

Мамлакатларимизда амалга оширилаётган демократик ҳамда бозор ислоҳотларининг турли даража ва миқёсда экани минтақа ҳудудида қўшма лойиҳаларни амалга оширишга жиддий тўсиқ бўлмоқда.

Аммо мазкур анжуманнинг барча иштирокчилари учун шу нарса аниқ бўлиши керакки - бугун Марказий Осиё минтақасида иқтисодиётнинг турли соҳаларида кенг кўламли инвестиция ва интеграция лойиҳаларини амалга ошириш учун, ҳеч бир муболағасиз, беқиёс истиқболлар очилмоқда, капитал ва товарлар учун қудратли ва улкан бозор юзага келмоқда, бир сўз билан айтганда, муваффақиятли бизнес учун зарур шарт-шароитлар мавжуд ва яратилмоқда.

Биз, албатта, бундай истиқболларни кўролмайдиган кучлар борлигини ҳам эътибордан соқит қила олмаймиз.

Минтақадаги умумий вазиятни ўта мураккаб деб кўрсатишга, Афғонистондаги барқарорлик бузилиши, толибларнинг, турли хил жангари диний ва террорчилик гуруҳларининг қайта бош кўтаришлари мумкинлиги ҳақида башорат қилишга уринишлар ҳам йўқ эмас.

Минтақада бизнес ва инвестициялар учун маълум бир хавф мавжудлиги ҳақида кўп гапирилмоқда. Бу борада нима дейиш мумкин?

Тўғри, Афғонистонда ҳақиқий тинчлик ва барқарорлик ўрнатилишига ҳали анча вақт бор.

Аммо, шунча воқеаларни биргаликда бошимиздан кечиргандан сўнг, жаҳон ҳамжамияти Афғонистоннинг қайта тикланиши йўлида давом этаётган ижобий жараёнлар орқага чекинишига йўл қўймайди, дея ишонишга бугун бизнинг барча асосларимиз бор.

Ироқни қуролсизлантириш бўйича олиб борилган ҳарбий операцияларнинг бошланишидан олдин ҳам, бу жанговар ҳаракатлар жараёнида ҳам уларнинг фожеали ва ҳалокатли оқибатларга олиб келиши, биринчи галда Марказий Осиё минтақасидаги вазиятни издан чиқариши хусусида жуда кўп башоратлар, тахминлар ва фикрлар билдирилди.

Ўзбекистон, сизларга яхши маълумки, аввалбошданоқ бу масалада аниқ ва қатъий йўл тутиб, АҚШ нинг позициясини ва сиёсатини қўллаб-қувватлади.

Айтиш жоизки, Ўзбекис-

тоннинг ушбу принципиал, айни вақтда пухта, чуқур ўйланган позицияси кўп жиҳатдан минтақада Ироқ муаммоси бўйича эҳтиросларнинг авж олишига йўл қўймади.

Сўнгги йилларда рўй берган воқеалар мамлакатларимизнинг бугуни ва эртанги куни учун динлараро ва миллатлараро тотувликни мустаҳкамлаш, минтақада тинчлик ва барқарорликни сақлаш борасидаги барчамизнинг саъй-ҳаракатларимизни бирлаштириш нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини такрор ва такрор тасдиқламоқда.

Барчамиз муносабатларимиздаги самимийлик, очиқлик ва эркинлик иқтисодий тараққиётимиз учун улкан аҳамиятга эга эканлигини, интеграциялашув жараёнларини жадаллаштириш ҳамда минтақада ягона умумий бозорни шакллантириш қанчалик муҳимлигини яхши тушуниб турибмиз.

Марказий Осиё ҳудуди геосиёсий рақобат ва ҳарбий-сиёсий блоклар шаклланадиган майдонга айланмаслиги, унинг улкан ресурс ва иқтисодий салоҳияти эса ушбу минтақада яшаётган халқлар тараққиёти ва фаровонлигидан манфаатдор бўлганларнинг барчаси учун очиқ бўлиши керак, десам, ўйлайманки, ҳамкасбларимнинг умумий фикрини ифода этган бўламан.

Муҳтарам анжуман иштирокчилари! Хонимлар ва жаноблар!

2001 йил 11 сентябрдан кейинги воқеалар ривожини, Афғонистон ва Ироқда олиб борилган террорчиликка қарши тадбирлар якунларини диққат билан кузатаётганларнинг барчаси дунё сиёсий ва иқтисодий харитасидаги аҳвол, кучлар мувозанати қанчалик тез ўзгараётгани, ҳақиқатан ҳам оламшумул, биринчи навбатда, коммуникация лойиҳаларини амалга ошириш учун қандай имкониятлар очилаётганини қайд этмаслиги мумкин эмас.

Энди, ижозатингиз билан, халқаро иқтисодий ва сиёсий муносабатлар тизимида тобора кўпроқ аҳамият касб этиб бораётган Марказий Осиё ва Кавказнинг улкан геостратегик ва геосиёсий, бой ресурс имкониятларига эга минтақалар сифатидаги ўрни хусусида тўхталиб ўтмоқчиман.

Ушбу салоҳиятдан фойдаланишнинг асосий йўналишларидан бири - бу, биринчи галда, улкан минтақамиздаги иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлашдан иборат бўлмоғи даркор.

Шу муносабат билан Европа тикланиш ва тараққиёт банки Осиё тараққиёт банки ва Жаҳон банки билан ҳамкорликда ўрта ва узоқ муддатли истиқболга мўлжалланган ҳамда ушбу жараёнга Марказий Осиё минтақасининг муҳим интеграциялашган қисмига айланиши лозим бўлган Афғонистонни ҳам фаол жалб қилишни кўзда тутувчи минтақавий иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш дастурини ишлаб чиқишга кўмаклашса, мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Бизнингча, бундай ҳамкорликнинг асосий йўналишлари қуйидагилар бўлиши керак:

биринчидан, янги, кўп вариантли коммуникация ва транспорт, шу жумладан, автомобил ва темир йўл тармоғини яратиш. Ушбу тармоқлар келгусида Ҳинд, Атлантика ва Тинч океанларининг муҳим портларига чиқиш имконини берадиган ягона, ўзаро боғланган транспорт коммуникациялари тизимига айланиши лозим. Бу борада ташкил этилаётган коммуникацияларнинг ишончлилиги ва хавфсизлигини таъминлаш, логистика тизими, юкларни энг кам сарф-харажат ва божхона тўсиқларисиз юклаш, транспортда ташишнинг самарали механизмини яратиш зарур;

иккинчидан, минтақа мамлакатларининг углеводород хомашёсига бой заҳираларининг истиқболли бозорларга чиқишини таъминлайдиган магистрал қувурларни модернизация қилиш ва ривожлантириш;

учинчидан, сув ресурслари самарадорлигини ошириш ва улардан оқилона фойдаланиш бўйича мақсадли дастурни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

тўртинчидан, амалдаги магистрал тармоқлар ва

Evropa
Tiklanish va Taraqqiyot
Banki

электр қувватини ишлаб чиқарувчи тизимларни модернизация қилиш, шунингдек, энергетика ресурсларидан самарали фойдаланишни таъминлайдиган минтақавий инфратузилмани ривожлантириш;

бешинчидан, минтақа мамлакатларига кескин ижтимоий ва экологик муаммоларни ҳал этишда ёрдам бериш борасида саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштиришга, соғлиқни сақлаш ва таълим тизимини ривожлантиришга кўмаклашиш.

Ушбу йўналишларни муваффақиятли амалга ошириш минтақалараро савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш, Буюк Ипак йўлини замонавий асосда қайта тиклаш борасида муҳим қадам бўлади.

Муҳтарам хонимлар ва жаноблар!

Европа тикланиш ва тараққиёт банкининг шўро салтанати қулаганидан кейин мустақилликка эришган мамлакатлар билан тенгдош эканида чуқур рамзий маъно бор.

Мамлакатларимизни қайта тиклаш ва янгилаш борасида босиб ўтган мураккаб йўлимизни таҳлил қилиш, келажакда минтақавий ва халқаро интеграциялашув бўйича белгиланган режалар, умумэътироф этилган демократик мезонлар ва қадриятларга эришиш бизга келажакка ишонч ва умид билан қараш имконини беради.

Биз ўз олдимизга қўйган мақсадларга эришиш бугунги кунда ислоҳотлар стратегиясини ишлаб чиқиш ва уларни амалга оширишда муҳим шеригимизга айланган Европа тикланиш ва тараққиёт банки билан ҳамкорликни кучайтиришга кўпроқ боғлиқ, деб биламиз.

Ишонаманки, ўтказилаётган Бизнес-форум ва мамлакатлар тақдимотлари жараёнида ишбилармон доираларнинг обрўли вакиллари янги алоқалар ўрнатишади ва янги истиқболли лойиҳаларга асос солишади. Шу кунларда бўлиб ўтадиган самарали мунозаралар эса муносабатларимизни янада тараққий эттириш ва кўп томонлама ҳамда иккитомонлама асосда ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдам беришига умид қиламан.

Аминманки, шу кунларда сизлар ўзбек халқининг очиқ кўнгиллилиги ва меҳмондўстлигини ҳис қиласиз, унинг кўп асрлик тарихи, бой маънавий мероси, миллий маданияти ва анъаналари билан танишиш имконига эга бўласиз, янги дўстлар ва бизнес ҳамкорлар орттирасиз.

Сўзим якунида инглиз ёзувчиси ва сайёҳи Редьярд Киплингнинг «Шарқ бу - Шарқ, Ғарб бу - Ғарб ва улар ҳеч қачон бирлашмайди», деган иборасини эслатмоқчиман.

Ўйлайманки, Киплинг унчалик ҳақ эмас. Бизнинг бугунги форум, Европа ва Марказий Осиё вакилларининг, ҳақли равишда «Шарқ дарвозаси» деб ном олган Тошкент шаҳрида битта залда тўплангани ва саъй-ҳаракатларимизни халқларимиз фаровонлиги йўлида бирлаштириш истиқболларини биргаликда муҳокама этаётгани шундан далолат беради.

Эътиборингиз учун ташаккур.

Европа тикланиш ва тараққиёт банки ва «Осиё-Инвест банк» ўртасида Савдони молиялаш бўйича битим ҳамда ЕТТБ ва Ўзбекистон Миллий банки ўртасида Кафолатли битим имзоланди. Унга кўра Ўзбекистон Миллий банки ўзининг шуъба ташкилотига 1 миллион АҚШ доллари миқдорида савдо операцияларини қўллаб-қувватлаш кафолатини берди.

ШАРТНОМАЛАР ИМЗОЛАНДИ

Ўзбекистон Миллий банки ҳамда Европа тикланиш ва тараққиёт банки ўртасидаги ҳамкорлик ўз ичига Савдони молиялаш дастурини ҳам олади. Миллий банкнинг ушбу дастури доирасида ЕТТБ томонидан саноатнинг турли жабҳаларида савдо операцияларини қўллаб-қувватлаш, шунингдек, стратегик товарлар, саноат, тиббиёт асбоб-ускуналари ва бутловчи қисмлари экспорти ҳамда импорти учун умумий қиймати 77 миллион долларга тенг иккита кредит линияси очилган эди. Миллий банк ушбу битимларни амалга ошириш учун JP Morgan Chase Bank, Rabobank Int, Barclays Bank PLC, Societe Generale, Deutsche Bank AG, Raiffeisen Zentral Osterreich AG каби ва бошқа хорижий банклар билан ҳамкорлик қилаётир.

2001 йилдан бошлаб эса Миллий банк ЕТТБнинг Савдони молиялаш дастурида тасдиқловчи банк сифатида иштирок этмоқда. Мазкур мақом Миллий банкка МДҲ ва Шарқий Европа давлатлари банклари билан савдони молиялашга доир ўз операцияларини фаоллаштириш имконини беради.

Савдони молиялаш дастурига Ўзбекистон Миллий банкининг Россия Федерацияси ҳудудида фаолият юритаётган «Осиё Инвест банк» шуъба банкини киритиш Миллий банк ва ЕТТБ ҳамкорлигининг кейинги босқичига айланди.

«Осиё-Инвест банк» акционерлик-тижорат банки 1996 йилда ўзаро товар айирбошлашни кенгайтириш, Ўзбекистон ва Россиянинг савдо бўйича шерикларининг иқтисодий манфаатини ҳимоя қилиш, ташқи савдо операцияларида ҳисоб-китоблар ишончлилигини таъминлаш мақсадида ташкил этилган эди.

Шунингдек, мазкур банк Россия бозорига Ўзбекистоннинг асосий экспорт маҳсулотини (пахта, автомобил, рангли металл, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари) етказиб беришга оид ҳисоб-китобларни амалга ошириб, Россия ва Ўзбекистон ўртасида товар айирбошлаш иштирокчиларига имтиёзли асосда экспортни кредитлаш ҳамда суғурта қилиш соҳасида хизматлар кўрсатади.

(ЎзА)

МАТБУОТ АНЖУМАНИ

(Боши 1-бетда).

Ж.Лемьер. - Форумга беш давлат раҳбари ташриф буюргани эса унинг нуфузини янада оширди.

Жан Лемьер ЕТТБнинг мазкур анжумани Тошкентда ўтказилишида мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг ҳиссаси катта бўлганлигини таъкидлади.

Тошкент форумида Ўзбекистон ва умуман Марказий Осиёдаги жараёнлар, минтақа мамлакатларининг эришган ютуқлари ва мавжуд муаммолари, уларни ҳал қилиш йўллари борасида очиқ ва самарали мулоқотлар бўлди.

Матбуот анжуманида банк президенти журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарди.

Бобур СОБИРОВ,
ЎзА мухбири

ДИЛ САТРЛАРИ

Рита Фильгом,
ЕТТБнинг Марказий Осиёдаги доимий вакили

– Ўзбекистонда кўп маротаба бўлганман. Қатор анжуманларда иштирок этганман. Бу галги халқаро анжуман ўта юқори савияда ташкил этилганлигини таъкидлашни истардим. Менга кўнгилочар дастурлар жуда маъқул бўлди. Яна бир ҳолат шуки, ўзбек халқининг меҳмондўстлигига қойил қолдим.

Форумга келсак, унда Грузия, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон давлатлари раҳбарларининг иштирок этиши унинг нуфузини оширди. Бўлиб ўтган анжуман Ўзбекистон ҳамда Марказий Осиё давлатлари учун жуда катта иқтисодий имкониятлар эшигини очади. Ҳам моддий, ҳам илмий жиҳатдан катта салоҳиятга эга бўлган мамлакатингизнинг бундан гуллаб-яшнашига бемалол ишониш мумкин.

* * *

Акира МАТСУНАГА,
Япониянинг «SASAKAWA PEACE FOUNDATION» вакили

— Бизнинг вазифамиз нодавлат ташкилотлари ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришдан иборат. Шу билан бирга атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва экология муаммолари ҳақида халқаро ташкилотларни огоҳ этиш масалалари билан шуғулланамиз. Тошкентга учинчи марта келишим. Ҳар сафар бир ўзгаришнинг гувоҳи бўламан. Аммо бу галги таассуротим аввалгилардан ўн чандон ортиқ. Шаҳрингиз жуда чиройли бўлиб кетибди. Менга ҳаммасидан ҳам одамларингиздаги самимият ёқади. Бу ерда ўзбек тилини бир оз ўрганиб ҳам олдим.

Анжуманда нодавлат ташкилотларнинг кўплаб вакиллари иштирок этди. Банк бошқарувчиларидан ташқари дунёнинг барча мамлакатларидан 500 дан ортиқ мутахассислар ҳам қатнашди. Мавзулар эса ранг-баранг: кўплаб иқтисодий, сиёсий, ҳуқуқий-ижтимоий масалалар ўз ечимини кутмоқда ва ўйлайманки биз биргаликда бунга албатта эришамиз.

Суҳбатдош: Абдулҳай ЮНУСОВ,
«Ишонч» мухбири

КИЧИК ВА ЎРТА БИЗНЕС ИМКОНИЯТИ

Нуқтаи назар

Тадбиркорликни ривожлантириш жамият фаровонлигини таъминлашнинг муҳим омили, иқтисодиётни юксалтиришнинг зарур шартидир. Мамлакат саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотининг салмоқли қисмини ишлаб чиқараётган Қашқадарёда хусусий тармоқни тараққий эттириш ва мустаҳкамлаш имкониятларидан самарали фойдаланилаяпти.

Вазирлар Маҳкамасининг «Тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириш бўйича республика мувофиқлаштирувчи Кенгаши фаолиятини фаоллаштириш тўғрисида»ги қарори асосида вилоят ҳокимлиги томонидан амалга оширилган ишлар чуқур таҳлил қилиниб, муаммоларни ҳал этиш тадбирлари ишлаб чиқилди. Кичик ва ўрта бизнес, фермер ва деҳқон хўжаликлари фаолиятининг ҳуқуқий асослари мустаҳкамланди. Хусусийлаштирилган корхоналарни корпоратив бошқариш тизими такомиллаштирилаяпти.

Кейинги бир йил ичида 7875 та кичик корхона ташкил этилди. Тармоқда 40 мингдан ортиқ янги иш ўринлари яратилди. Уларнинг 88,9 фоизи қишлоқ жойларига тўғри келади.

Қарши шаҳрида юзлаб ишбилармонлар самарали меҳнат қилиб, маъмурчиликни таъминлашга муносиб улуш қўшмоқдалар. Масалан, Неъматулла Тўраев раҳбарлик қилаётган «Қарши чиннниси» хусусий фирмасида ҳар ойда 3 минг дона чойнак ва пиёла тайёрланиб, буюртмачиларга етказиб берилаяпти.

Ўн йилдан бери якка тартибдаги тадбиркорлик билан шуғулланаётган қаршилик Сергей Қобилжонов эса 220 граммлик идишларда асал тайёрлаб истеъмолчиларга сотаяпти. Ўз тажрибаларини «Интернет» тизими орқали оммалаштираётган ишбилармон қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга қаратилган лойиҳаларни қўллаб-қувватловчи «Винрок Интернэшнл» халқаро ташкилоти ёрдамида АҚШнинг Миссури штатида яшовчи эр-хотин асалчилар Памела ва Ян Браунларни Қаршига таклиф қилди. Айни пайтда сифатли қадоқланган асални сотиш учун Россия ва Украинадаги фирмалар билан музокаралар олиб бораяпти.

Мавжуд муаммоларни бартараф этиш учун С.Қобилжонов воҳада 37 нафар ҳамкасблари билан Қашқадарё асаларичилари уюшмасини ташкил этди. Шаҳардаги «Шоҳида» фирмасида 25 турдаги миллий каштачилик буюмларини тайёрлаб, сотиш йўлга қўйилган. Шамсиддин Худойбердиев бошчилик қилаётган «Эконика» хусусий фирмаси экология, табиатни муҳофаза қилиш бўйича илмий-техник дастур лойиҳаларини ишлаб чиқишга ихтисослашган. «Баракат — У» масъулияти чекланган жамияти бир йилда 140 миллион сўмлик колбаса, сут ва нон маҳсулотлари ишлаб чиқараяпти.

Юзлаб шогирдларни тарбиялаган тажрибали зардўзлар Гулчеҳра Примқулова ва Зайнаб Гулбоеваларнинг янги дизайн ва бетакрор нақшли либослари ҳамиша харидоргир. Ёш ва истиқболли мебелсоз Латиф Шамсиев, Ризвон Баҳриев, тунукали том ёпқич ишлаб чиқариш устаси Ҳасан Қораев, дизайн устаси Зиёда Ҳайитова, қўли гул тикувчи Марҳабо Тошева, зардўз қиз Чарос Исломоваларнинг рақобатбардош маҳсулотлари элга манзур.

Вилоятда ўтказилган «Ташаббус-2003» кўрик-танловида 500 дан ортиқ ҳунарманд, фермер ва тадбиркорлар иштирок этдилар. Шаҳрисабзлик ҳунарманд Гулнора Одилова, нишонлик фермер Тўра Раҳмонов, Қамашидаги Олим Чўлиев раҳбар бўлган «Баҳраманд» хусусий корхонаси жамоалари биринчи ўринни эгалладилар.

Шунга қарамасдан вилоятда кичик ва ўрта бизнес субъектларининг ривожланиш суръатлари ҳозиргача талабга жавоб бермайди. Масалан, халқаро молия ташкилотлари томонидан ажратилаётган кредит линиялари ҳисобидан вилоятда ўтган йили 2 та лойиҳа амалга оширилди, холос. Рўйхатдан ўтган 39 та қўшма корхонадан 35 таси фаолият кўрсатаяпти. Ғузор, Нишон, Муборак, Миришкор туманларида хорижий инвестициялар иштирокида биронта ҳам қўшма корхона ташкил этилмаган.

Ўтган йилларда зарар билан ишлаётган собиқ ширкатлардан 26 таси фермер хўжаликларига айлантирилган эди. Белгиланган дастур асосида яна 32 та ширкат ўрнида фермер хўжаликлари тузилиши керак. Аммо сотилган боғ ва токзорлар, чорвачилик фермаларининг пули ҳозирга қадар тўла ундирилмаган. Уюшмаларнинг собиқ хўжалик даврида меҳнат аҳлига тўланмаган иш ҳақлари бор. Фермерларни минерал ўғит, сув ёқилғи мойлаш материаллари билан таъминлаш, техника хизмати кўрсатиш талабга жавоб бермайди.

Иззат ҲИКМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Ҳарбий хизмат — фахрли бурч, олий шараф

Юртбошимиз иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг тўққизинчи сессиясида ҳарбий хизматга тайёрлаш ва Қуролли Кучларда хизматни ўташ тизимини тубдан яхшилаш бўйича аниқ йўналишларни белгилаб берди.

САФАРБАРЛИК

чақируви резервидаги хизмат афзаллиги

Шундан сўнг «Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида»ги қонун қабул қилинди. Янги қонунда ҳарбий хизматнинг «Сафарбарлик чақируви резервидаги хизмат» тури ўз аксини топган.

Қуролли Кучларимизда олиб борилаётган ислоҳотлар замон талабларига жавоб берадиган, профессионал армияни босқичма-босқич тузишга қаратилган. Чақирув ёшига етган, айрим сабабларга кўра муддатли хизматни ўтамаган йигитларимиз сафарбарлик чақируви резервидаги хизматга жалб этилади ва улар йигирма етти ёшга етгунча ҳар йиллик йиғинларга чақирилади. Бу хизмат ҳудудий тамойил асосида бир ойлик йиғин шаклида ташкил этилади ва уларга ҳарбий гувоҳномалар берилади.

Шу кунларда жойларда баҳорги чақирув қизғин бошлаб юборилган. Мирзачўл туман мудофаа ишлари бўлимида бўлганимизда, чақирув пункти ҳовлисида бўлажак аскарлар тўпланиб турган экан.

– Баҳорги чақирувни уюшқоқлик билан ўтказишга қизғин тайёргарлик кўрдик, – дейди туман мудофаа ишлари бўлими бошлиғи, майор Баҳодир Бегабоев. – Армиямиз сафларига аскарларни саралашдек масъулиятли ишга энг тажрибали тиббиёт ходимлари ёрдам беришмоқда. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Нуроний», «Маҳалла» хайрия жамғармалари, хотин-қизлар қўмитаси ва туман газетаси ходимининг чақирув комиссияси таркибига киритилиши яхши самара бермоқда. Бу ошкораликни таъминлаш баробарида нохолисликка йўл қўймаслик имконини беради. 230 нафар йигит янги хизмат турига жалб этилиши кўзда тутиляпти.

Туманда йигитларни ҳарбий хизматга жўнатиш маросимлари катта шодиёнага айланиб кетади. Улар ота-оналари, қариндошлари билан бир пиёла чой устида хайрлашадилар. Чақирув пункти ва ҳарбий қисмларда туман бадиий ҳаваскорларининг концерт номерлари намойиш этилмоқда.

– Янги ҳарбий хизмат турининг афзаллик жиҳатлари кўп экан, – дейди «Ержар» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Тўрақул Сарибоев. – Чунки маҳаллаларда турли тоифадаги оилалар истиқомат қилишади. Чақирилувчининг оилавий аҳволи чуқур ўрганилиб, шу хизмат турига қолдирилади. Бир йилда бир ой хизмат қилиб, ҳарбий гувоҳнома олиши, оилага катта ёрдам деб ўйлайман. Маҳалламиздан ҳозиргача 12 нафар йигит янги хизматга жалб этилди.

Бўрибой НОРҚУЛОВ,
«Ишонч» мухбири

Суратда: чақирув пунктида

Қишлоқ ёшлари ҳарбий бўлинма қўрғони олдидан ўтаётиб, дарвоза томонга фахр ва ғурур билан кўз ташлаб қўядилар. Эрталаб дарвозадан чиқаётган ҳарбий машиналарни, елкаларида қуроллари яраклаб турган, хизматга шайланган аскарларнинг алп қоматларини, бургутникидек тийран нигоҳларини, шаҳдам қадамларини ҳавас билан кузатадилар.

ВАТАН ИШҚИ

Бўлинма аскарлари қишлоқдаги чақирув ёшидаги йигитлар, мактаб ўқувчилари билан яқиндан ҳамкорлик қилади. Бу ишларга Жалолқудуқ туман ҳарбий комиссариати, ёшларни мудофаага тайёрловчи «Ватанпарвар» ташкилоти, «Ёшлар» ижтимоий ҳаракати туман бўлими, «Маҳалла» хайрия ва туман «Нуронийлар» жамғармалари бош қўшмоқдалар.

«Ватан битта – Ватан ягонадир» шиори остида ўтказилган дийдорлашув бўлинма жангчиларида ҳам, чақирув ёшидагиларда ҳам унутилмас таассурот қолдирди. Учрашувнинг биринчи қисмида чақирилувчилар бўлинма командири ўринбосари Шуҳратжон Расулов олиб бораётган тактик машғулотларда ҳарбий қуроллардан фойдаланиш, қўл жангларини олиб боришдан кўникма олдилар. Айниқса, мазали таомлар тортилган тушлик жангчилар ва меҳмонларга манзур бўлди.

Абдуманноб Мамажонов, Ҳолдорали Бўтаев, Абдуқаҳҳор Мирзаев каби уруш қатнашчиларининг ҳикояларини учрашув иштирокчилари қизиқиш билан тингладилар.

Бўлинма жангчилари қишлоқдаги Бобур номли, Қалантаров номли, К.Турдиев номли мактаб ўқувчиларининг ҳам азиз меҳмони бўлиб турадилар. Жангчилар жисмоний тарбия ва ҳарбий таълим дарс, машғулотларида қатнашиб, бўлажак ўринбосарларнинг жисмоний чиниқишлари билан қизиқадилар.

Армия кунига бағишланган учрашув чинакам байрамга айланиб кетди. Аскарлардан тузилган ҳаваскорлик дастаси ўз санъатларини намойиш қилдилар. «Наврўз» шодиёнаси шарафига бағишланган спорт ўйинларида қўл тўпи, турникда тортилиш, каратэ бўйича беллашувларда бўлинма жангчилари ғолиб бўлди.

Вилоятлардаги ҳарбий қисмлар билан ойимқишлоқлик ота-оналар борди-келдилари тобора қалинлашиб бормоқда. Масалан, Самарқанд шаҳридаги ҳарбий қисмлардаги бўлинмалардан бири ўқитувчи Шавкатжон Турғунов ҳамда ишчи Зоҳиджон Юнусовни фарзандларининг қасамёд қабул қилиш маросимига таклиф қилганди. Уларнинг ўғиллари жанговар сафдошлари ва ота-оналар олдида Ватан мудофааси ва мустақиллиги учун жон фидо қилишга тайёрлигини билдирдилар. Ота-оналар фарзандларининг ҳарбий машғулотлари ва яшаш шароитлари билан танишдилар.

Ҳарбий қисмдан олинган кўникма билан қишлоқда ўз ўрнини топган собиқ жангчилар кўплаб топилади. Музаффар Эргашев қисмда жанговар тайёргарликни спорт машқлари билан қўшиб олиб боришда ҳаммага ўрнак эди. Армия хизматини ўтаб бўлгач, жонажон «Ўзбекистон» маҳалласига қайтгач, болалар боғчасининг бўш хоналарини ижарага олиб, културизм бўйича тўгарак очди. Ҳозирда бу ерда 27 нафар чақирилувчи ёшлар спортнинг ушбу туридан кўникма олаяптилар.

Турсунбой Жумабоевлар оиласи қишлоқда зобитлар сулоласи сифатида ҳурмат қозонган. Тўнғич ўғил Ваҳобжон армия хизматидан тўғри ички ишлар хизматига ишга ўтди. Армияда олган жанговар кўникма қўл келди. Бугунги кунда участка нозири бўлиб ишламоқда. Укаси Тўлқин ҳарбий хизматда тактик машғулотларда ўзини кўрсатганлиги учун, қўмондонликнинг фахрий ёрлиқларига сазовор бўлди. Яқинда Андижон вилоят ички ишлар бўлимига ишга олинди.

Охунбобоев номли маҳалла фуқаролар йиғини фуқароси Алибек Абдулҳамидов мактаб ўқувчиси пайтидаёқ ҳарбий бўлишни орзу қиларди. Айни кунларда у Тошкент ҳарбий ҳаво кучлари десантчилар билим юртини битириб, тумандаги нефтчилар шаҳарчасидаги ҳарбий қисмда мураббийлик қиляпти. Сипоҳлар билан қўл жангидан машғулотлар олиб боряпти.

Ойимқишлоқ фуқаролар йиғини ҳузуридаги ҳарбийларни ҳисобга олиш бўлими бошлиғи Убайдулла Толибжонов билан суҳбатимиз ҳам ёшларни ҳарбий хизматга тайёрлаш хусусида бўлди:

– 500 нафар чақирилувчиларни ҳарбий хизматга тайёрлашни режалаштирганмиз. Бу борада туман ҳокимлиги махсус қарор қабул қилган. Яқинда қишлоқ клубида чақирилувчи ёшлар йиғини ўтказилди. Комиссариат, прокуратура, ички ишлар бўлими, тиббиёт ходимлари ёшларнинг саволларига аниқ жавоблар қайтардилар. Бўлажак ҳарбийларни тиббий кўрикдан ўтказиш, ҳарбий комиссариатга чорлаш бўйича йўл харажатлари, дори-дармон таъминоти, даволаш ишлари давлат ҳисобидан бўлиши тушунтирилди.

Собиржон РЎЗИМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги давом этмоқда

ЙЎЛ ҚОИДАСИ – УМР ФОЙДАСИ

Вазирлар Маҳкамасининг Қарори билан 2003 йилнинг 15 апрелидан 15 майигача республикамизда ҳаракат хавфсизлиги ойлиги эълон қилинди. Шу муносабат билан йўл-патрул хизмати ходимлари томонидан тарғибот-ташвиқот ишлари олиб бориляпти. Мирзачўл тумани ички ишлар бўлими йўл-патрул хизмати ходимлари транспорт воситаларининг техник тайёргарлигини яхшилаш, аҳоли кўп тўпланадиган жойларда тушунтириш ишларини олиб бориш, мактаб ва болалар боғчаларида йўл ҳаракати қоидалари бўйича машғулотлар ўтказиш ишларини амалга оширишмоқда. Натижада шу йилнинг тўрт ойида автоҳалокат туфайли жароҳатланиш каби ҳолатлар бирмунча камайган.

ДИҚҚАТ СВЕТОФОР!

Мустақиллик шарофати билан жонажон республикамизнинг Асака шаҳрида тўрт хилдаги енгил автомобиллар сифатли қилиб ишлаб чиқарилмоқда. Шунинг учун ҳам ҳозир шаҳар ва қишлоқларимизда замонавий транспорт воситаларининг қатнови кун сайин тиғизлашиб бормоқда.

Бу эса ҳайдовчи ва пиёдалардан кўча ҳаракати қоидаларига қатъий риоя қилишни талаб этади. Ҳеч кимга сир эмас, айрим ҳайдовчилар ва пиёдаларнинг эътиборсизлиги оқибатида бахтсиз ҳодисалар юз бериб турибди. Бундай кўнгилсиз ҳодисалар йўл ҳаракати қоидаларини пухта билмаслик ҳамда бу қоидаларга тўлиқ риоя қилмасликдан келиб чиқади. Шунинг учун кейинги йилларда мактаб ўқувчиларига йўл ҳаракати қоидаларини ўргатишга катта эътибор берилмоқда.

Ҳозирги вақтда Марҳамат туман халқ таълими бўлимига қарашли 42 та мактаб, 2 та гимназия, 4 та мактабдан ташқари муассасаларда ўқувчилар «Светофор» мусобақаси, «Эҳтиёт бўлинг!» рейди ва таътил пайтларида «Диққат, светофор!» танловлари ўтказилмоқда.

Мактабларнинг 1-4 синфларида 17 соатлик йўл ҳаракати қоидаларини бошланғич синф ўқитувчиларининг ўзлари ўтмоқда.

А. ЭРАЛИЕВ

БАЛЛИ, НАФИСА!

Тошкентда 2003 йилнинг энг яхши кутубхоначиси республика кўрик-танловида Бухоро шаҳридаги 3-ўрта мактаб кутубхоначиси Нафиса Ҳикматова ғолиб чиқди. У тарих, адабиёт, кутубхона ишларини ташкил қилиш, китобхонлар билан ишлашга оид тест саволларига муваффақиятли жавоб берди. Нафиса тайёрлаган «Кутубхона - зиё маскани» фотоальбоми, «Обод маҳалла йили» буклетлари ҳайъат аъзолари томонидан юқори баҳоланди.

Н.Ҳикматова мудиралик қилаётган кутубхонада китоблар сони қарийб ўн минг нусхага етади. Энди бу зиё маскани жаҳон адабиётининг нодир асарлари билан янада бойийдиган бўлди. Чунки, Нафиса ғолиба сифатида оладиган барча китобларни мактабга совға қилди.

(ЎзА)

УНУМДОРЛИК ОРТАДИ

Вилоят хўжаликларида Италиянинг «Гаспардо» фирмасида ишлаб чиқарилган чигит экиш сеялкалари синовдан ўтказилмоқда.

Ўзбекистон туманидаги «Яйпан» Ўзбекистон-Греция қўшма корхонаси вилоят хўжаликларига тўққизта ана шундай сеялка етказиб берди.

Мутахассислар фикрича, ушбу сеялкалар иш унумдорлигининг юқорилиги, чигитларни саралаб, уяларга текис экиши билан ажралиб туради.

Масалан, одатдаги сеялка бир гектар майдонга етмиш килограммгача туксизлантирилган уруғ ташласа, янгиси йигирма беш килограмм чигит сарфлайди, холос. Бу агрегат пахта таннархини арзонлаштириш билан бирга, ортиқча қўл меҳнатига барҳам беради, яганага ҳожат қолмайди.

«Тадбиркорбанк» акциядорлик тижорат банкининг Пешку тумани бўлими тадбиркор ва фермерларни молиявий қўллаб-қувватлашда, уларга имтиёзли кредитлар ажратишда намунали фаолият кўрсатмоқда. Яқинда 13 та «МТЗ-80» трактор мотори лизинг асосида олиб келиниб, фермер хўжаликларга уч йил муддатда тўлаш шарти билан тарқатилди. Яқин кунларда лизингга яна 7 та трактор мотори олиб келинади.

Фермерларга қулайлик яратиш мақсадида туман марказидан анча олисда мини банк ҳам фаолиятини бошлади. У 50 нафардан зиёд фермерга хизмат кўрсатмоқда. Шу йилнинг ўтган даврида 12 та мижозга 12 миллион сўм миқдорида кредит ажратилди.

Суратда: «Тадбиркорбанк» акциядорлик тижорат банкининг Пешку тумани бўлимида.

Собир ЗУФАРОВ (ЎзА) олган сурат

«ҚОРАКЎЛТЕКС» ОДИМИ

«Қоракўлтекс» Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси ишга тушганига ҳали унча кўп вақт бўлгани йўқ.

Шунга қарамасдан жамоа аҳли нималарга қодир эканлигини амалда кўрсата олди. Бултурнинг ўзида корхонада 3,2 минг тонна калава иплар ишлаб чиқарилди. Унинг деярли 80 фоизи хорижий мамлакатларга экспорт қилинди.

Яқинда қўшма корхонада яна бир янгиликка қўл урилди. Кенг кўламда олиб борилган изланишлар самараси ўлароқ, бир ерда трикотаж матоларни тўқиш ва бўяш цехлари ҳам ўз фаолиятини бошлади.

— Энди биз ўзимизда тайёрланаётган маҳсулотларнинг салмоқли қисмини шу ерда қолдириб, қайта ишлаш имконига эга бўлдик, - дейди корхона раҳбари Меҳриддин Мансуров. - Янги дастгоҳларни ўрнатиш ва ишни йўлга қўйиш учун четдан мутахассис ёллаб эмас, ўзимизнинг ички имкониятларимиз эвазига ҳал қилдик. Демак, ҳадемай ички ва ташқи бозоримизни «Қоракўлтекс» тамғаси босилган мато ва тайёр кийимлар безайди.

Яқинда Япониядаги «Мацио» компанияси кўмаги билан корхонанинг учинчи навбати ҳам ишга туширилди. Янгидан ўрнатилган замонавий дастгоҳлар ёрдамида бу ерда тайёр кийимлар ишлаб чиқариш имконияти яратилди.

Европа тараққиёт ва тикланиш банкидан вилоят «Асака банк»и орқали олинаётган кредит маблағлари эвазига корхонада йил охирига бориб ишловчилар сони 500 нафардан ошади.

Усмон НАВРЎЗ,
«Ишонч» мухбири

Истиқлол шарофати

ЙЎЛОВЧИЛАР УЧУН ҚУЛАЙЛИК

Мамлакатимизда темир йўл транспорти тармоқлари кенгайиб, аҳолига самарали хизмат кўрсатиб келмоқда. Йўловчи ташиш темир йўл транспорти фаолиятини тубдан яхшилаш, уларга хизмат кўрсатиш даражасини кўтариш, бошқаришни такомиллаштириш, иқтисодий самарадорликни ошириш мақсадида 1998 йил 1 январда «Ўзтемирйўлйўловчи» корхонаси ташкил этилган эди. 2002 йилдан бошлаб у «Ўзбекистон темир йўллари» очиқ турдаги акциядорлик жамиятига айлантирилди. Ҳозирги вақтда корхона таркибига мамлакатимизнинг йирик ҳудудларида жойлашган 10 та бўлим киради.

—Ҳар йили ўртача 16 миллион йўловчи ташилади,—дейди ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раиси Ҳилолиддин Раҳимов.—Шаҳар атрофи йўналишларида 13,9 миллион йўловчи ўз манзилига етказилади. Сафар давомида давлатлараро алоқа поездлари йўловчиларига даврий матбуот, биринчи зарурат буюмлари берилади.

Вагон-ресторанда йўловчи овқатланиши ёки нонушта, тушликни купега буюртириши мумкин. Шунингдек, шинам безатилган ошхонада теледастурларни томоша қилиш имконияти ҳам бор. Узоқ юртларга сафарга отланган йўловчилар эса «вагон-душ»дан ҳам фойдалана олади.

Таъкидлаш мумкинки, қадимий зиёратгоҳ жойлар бўлган Бухоро, Самарқанд шаҳарларига йўловчилар кўп қатнайди. Шуни эътиборга олиб Тошкент-Бухоро йўналишида қатнайдиган поездларда юқори сифатли хизматлар йўлга қўйилган.

Ўтган йилдан бошлаб корхонада сайёҳлик хизматларни ривожлантириш ишларига алоҳида эътибор қаратиляпти. Тадбиркорлик фаолияти, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш мақсадида тижорат тузилмаларига тегишли юклар ташилмоқда. Ўтган йил давомида қарийб 200 миллион сўмлик юклар манзилларга етказилади.

Бу йилги бизнес-режани ишлаб чиқишда мамлакатимиз ва ундан ташқарида сайёҳлар ташишни ривожлантириш ишлари асосий йўналиш қилиб белгиланди. Ушбу фаолиятни ривожлантириш ҳисобига яхшигина фойда олиш мўлжалланмоқда. Олинган даромаддан бир қисмига вагонларни таъмирлаш режалаштирилган.

Хизматлар сифатини яхшилаш учун йўловчиларга йўл чипталарини сотиш темир йўл агентлиги иш технологияси қайта кўриб чиқилди. VIZINFORM ахборот таблоси ўрнатилди. Йўловчилар мазкур таблодан барча зарур маълумотларни олишлари мумкин.

Умида БОЛЛИЕВА

Ғафур Ғулом таваллудининг 100 йиллигига

«БЕДИЛНИНГ ШЕЪРИДАЙ ФАЛСАФИЙ УМР...»

Ғафур Ғулом ўз ижодида форсий шоирларни алоҳида ҳурмат билан тилга олади, улардан ҳамиша маҳорат сабоғини ўрганганлигига ишора қилади.

Форс-тожик адабиётига муҳаббат Ғафур Ғуломга ота-онасидан ўтган. Отаси Ғулом Мирзо ўз номидан келиб чиқиб, Мирзо ва Ғулом тахаллуслари билан шеърлар ҳам машқ қилиб турган. Ўз навбатида, шоирнинг онаси Тошбиби Шоюсуф қизи ҳам замонасининг маърифатли аёлларидан саналиб, форсий адабиётни яхши билган. Бу ҳақда шоир шундай эслайди: «Онам Ҳофиз, Жомий, Навоий ва Фузулий ғазалларидан хониш қилиб, жисму руҳимга сайқал берарди».

Ғафур Ғулом таржимаи ҳолида 9 ёшида саводи чиққани, Навоий билан бир қаторда Ҳофиз ва Саъдий асарларини ҳам бемалол мутолаа қилгани ҳақида ёзади. Кейинчалик шоир Шарқ сўз санъатининг барча буюк намояндаларини ўзининг хеш-ақраболари деб атаган эди:

«Мен - Шарқ шоириман. Шунинг учун Шарқ классикларининг ҳаммаси менинг хеш-ақраболарим, десам, ажабланарли бўлмас. Менинг бу хеш-ақраболарим - форс шеъриятининг отаси Абу Абдулло Жаъфар ибн Муҳаммад бинни Абдураҳмон бинни Одам Рўдакий, Ҳаким Абулқосим Фирдавсий, Ҳаким Умар Ҳайём, Шайх Муслиҳиддин Саъдий Шерозий, Шамсиддин Муҳаммад Ҳофиз, Низомий Ганжавий, Амир Хусрав Деҳлавий, Абдураҳмон ибн Аҳмад Жомий, Алишер Навоий, Муҳаммад Фузулий ва бошқалар.

Мени шуларнинг мероси ва анъаналари тарбиялаган».

Ғафур Ғулом ижодига Шарқ мумтоз шоирларининг таъсири катта бўлгани шубҳасиз. Рўдакийга хос самимият, халқчиллик ва туйғулар нафосати, Фирдавсийдаги ғурур ва кўламдорлик, ҳайёмона ҳикмат ва фалсафа, саъдиёна донишмандлик, ҳофизона ҳассослик ва исёнкорлик, хусравона сўзни сеҳргардай ўйнатиш ва қизғин эҳтирос, Низомий ижодига хос кенглик ва теранлик, жомиёна улуғвор соддалик, бедилона кўп маънолик Ғафур Ғулом шеъриятининг қат-қатига сингиб кетган. Абдулла Орипов таъбири билан айтганда: «Ғафур Ғулом истеъдодининг юксак парвозига толмас қанот берган зўр куч қадим Шарқ шеъриятининг муборак нафасидир».

Ғафур Ғуломнинг форсий адабиётга бўлган муҳаббати натижаси ўлароқ, кейинчалик у Низомий ва Жомий ижоди ҳақида, Жомий ҳамда Навоий ўртасидаги ўзаро дўстлик, ҳамкорлик тўғрисида махсус тадқиқотлар яратди. Рўдакийнинг «Қариликдан шикоят» маснавийси, Саъдий «Гулистон»идаги ички шеърлари, Жомий ва Фоний ғазаллари, Бедил рубоийларидан намуналарни, Абулқосим Лоҳутий шеърлари, Мирзо Турсунзоданинг «Ҳиндистон қиссаси» достонини маҳорат билан ўзбек тилига таржима қилган.

У форс-тожик сўз усталарининг номи ва машҳур асарларини шеърларида ҳам тез-тез зикр этади, уларга ҳайрат ва ҳавасини яширмайди. Чунончи, Фирдавсий ва унинг «Шоҳнома»си шоир асарларида кўп тилга олинади. «С.Айнийга» шеърида «Ҳаётимизда ҳали минг «Шоҳнома»лар бўлади», - деб ёзса, «Стадион оқшоми»да «Фирдавсий мисрасидай томирда ғулу», - деган сатрга дуч келамиз. «Рубоийлар» мақоласида Хайёмга: «Рубоийнинг пири - устоди аъзами, бутун ер юзи адабиётшуносларининг тан олишларича, олти-етти аср мобайнида ҳали ҳеч кимни ўз олдига туширмаган Умар ал-Хайём Нишопурийдир», - деб таъриф берса, «Улуғ кунлар яқинлашди...» деб бошланадиган ғазалида ўзини буюк салафига ўхшатади:

Бу гангур-гунгур ичра эрку
меҳнат завқини сурган
Ғафурдек кекса шоир бу -
Ғуломуф номли Хайёминг.

_«Етар май, рубоий ва анекдот» шеърида Хайём рубоийларини ёд олиб, давраларда айтиб юрганини ёзади ва шоирнинг «Чандон бихўрам шароб, ки он бўйи шароб» мисраси билан бошланадиган рубоийсини келтиради. Ёки «Анор» шеърида Ҳофизга ҳавас қилади:

Кошкийди халқим учун Ҳофиз
ғазаллариднек
Тинч-омонлик замоннинг
лирикасин ёзолсам.

Бу сўз санъаткорлари силсиласида яна бир шоир борки, унинг куллиётини Ғафур Ғулом ҳаёти мобайнида қўлидан қўймаган, аксарият шеърларини ёд билган ва ундан бир умр таъсирланган. Бу - Мирзо Абдулқодир Бедил. Унинг Бедилга муҳаббат ва эътиқоди қанчалик баланд бўлганини деярли барча замондошлари ёзиб қолдирганлар. У Садриддин Айний, Собир Абдулла, Ҳабибий, Сайфий, Маҳжурий, Боқий домла каби форсий адабиёт билимдонлари билан учрашганда бедилхонлик қилиб турган. «Ғафур ака Ўзбекистондаги бедилхонларнинг энг зўри ҳисобланарди, - деб эслайди Саид Аҳмад. - У Бедил шеърларини ёд айтар, форс тилининг гўзал оҳангларини жуда нозик ўқирди».

Ғафур Ғулом бўш қолди дегунча Бедилни мутолаа қилган, кўпинча бирор шеър ёзишидан олдин Бедилни ўқиб, руҳини созлаган. Бедилона фалсафий теранлиги билан шоир ижодининг гултожи бўлган «Вақт» шеърини ёзишдан аввал ҳам Бедилга мурожаат қилганини унинг кўпгина шеърларига «доялик қилган» Саид Аҳмад ёзиб қолдирган. Унинг гувоҳлик беришича, ушбу шеър ёзилишидан олдин у «то ярим кечагача Бедилни ўқиб, маъносини тушунтириб берган».

Шоирнинг қизи Олмос опанинг эътироф этишича, «То умрларининг сўнгигача иш столларининг устида Мирзо Абдулқодир Бедилнинг қизил чарм муқовали «Куллиёти Бедил» китоби турар эди... Дадам бирор нарсадан хурсанд бўлсалар ҳам, хафа бўлганларида ҳам мана шу китобни ўқир эдилар».

Бедилга муҳаббатини шоирнинг ўзи ҳам шеърлари, мақола ва хатларида ишора қилиб ўтган. Чунончи, Валижон Мирзаевга ёзган мактубида «Менинг улуғ бобом Мирзо Абдулқодир Бедил» деган бўлса, «Рубоийлар» мақоласида: «Мирзо Абдулқодир Бедилнинг кўп байтлари ўз фалсафий мазмуни билан жуда катта бир бадиий асар бўларли маънони қамраб олади», деб ёзган. «Соғиниш» шеърида эса шундай банд бор:

Тонг отар чоғида жуда соғиниб,
Бедил ўқир эдим, чиқди офтоб.
Лойқа хаёлотлар чашмадай
тинди,
Пок-покиза юрак бир қатра
симоб.

Ёки «Сарҳисоб» шеърида ўқиймиз:

Навоий байтидай тўлқинли
ёшлик,
Бедилнинг шеъридай фалсафий
умр...

«Боғ» шеърида эса Бедилнинг бир мисрасини тазмин сифатида келтиради:

Бу тўлиқ жом бир умрга
ишчиларнинг навбати,
«Бода бар ҳар табъ мебахшад
жудо хосияте».

Маъноси: «Мижозга қараб, бода ҳар кимга ҳар хил таъсир этади». Шунча ихлос-эътиқодига қарамай, у Бедил асарларини таржима қилишга журъат этмаган. Ғафур Ғуломнинг қаламкаш дўсти Носир Саид бу ҳақда шундай деган эди: «Ғафур икковимиз Бедил асарларини таржима қилиш ниятида эдик. Унинг камида тўрт хил маъно берувчи мисраларини ўзбек тилида тўлалигича акс эттириш маҳол бўлганлиги... учун узоқ мулоҳазалардан сўнг таржимадан воз кечишга қарор қилдик».

У Бедил асарларига алоҳида ҳурмат ва самимият билан қараган.

«Гулистон» асари форс-тожик дидактик адабиётининг чўққиси ҳисобланади. Донишманд Саъдийнинг Олам ва Одам хусусидаги фикрларининг қаймоғини ўзида жамлаган бу асардаги ҳар бир шеър ҳикматдай жаранглайди. Унинг асрлар давомида мадрасаларда асосий дарслик сифатида ўқитилгани бежиз эмас. Ғафур Ғулом асарнинг кириш қисми ҳамда биринчи ва иккинчи фаслларидаги жами 800 мисра шеърни таржима қилган. Таржималарни аслият билан қиёслар экан, Саъдий фикрлари Ғафур Ғулом қалбида ҳам акс-садо берганлиги, бу икки донишманд инсоннинг қарашлари муштараклигини ҳис қиламиз. Руҳий яқинлик ва нуқтаи назарлар бирлиги - бадиий таржиманинг муваффақиятини таъминлайдиган муҳим омил. Ғафур Ғулом таржималарининг ютуғи айнан шунда.

Абр агар оби зиндаги борад,
Ҳаргиз аз шохи бед бар нахўри.
Бо фурўмоя рўзгор мабар,
К-аз наи бўрьё шакар нахўри.

Таржимаси:

Булутдан чин ҳаёт ёмғири ёғса,
Тол дарахт шохида мева
пишмайди.
Уринма ёмонни яхши
қилишга,
Бўйрабоп қамишдан шакар
чиқмайди.

Таржима аслиятга ҳам шаклан, ҳам мазмунан қойилмақом: саъдиёна овознинг ғафурона акс-садоси!

Теран билим ва катта тажрибага эга Саъдий ўз фикрларини ҳаётий ташбеҳлар воситасида лўнда ва ихчам ифодалайди. Шунинг учун ҳам улар асрлар мобайнида ўқувчиларни ҳайратга солиб келмоқда. Ғафур Ғулом эса ўзбекнинг катта турмуш тажрибасига эга қомусий илм соҳиби. Унинг сиймосида буюк форс-тожик шоири ўзининг муносиб таржимонини топгани шундан. Бу ҳикматларни ўқир экан, уларни сира таржима деб ўйламайсиз, балки оригинал асар каби қабул қиласиз:

Жаҳондан Ҳумо қуш йитиб
кетса ҳам,
Бойқуш соясини истамас
одам.

* * *

Кескир ханжар бўлмас ёмон
темирдан,
Одам қилиб бўлмас ким эса
нокас.
Гўзал табиатли ёмғир минг
ёғсин,
Боғдан лола унар, шўрхок
ердан хас.

Маълум бўладики, Ғафур Ғулом ва форс-тожик адабиёти мавзуини тадқиқ этиш шоир шеърияти сув ичган чашмалар, унинг ижодий парвози ва асарларининг бадиий баркамоллигини таъминлаган омилларни аниқлашда муҳим аҳамиятга эга. Зеро, Ғафур Ғулом ижодини форс-тожик сўз санъати ва унинг улкан намояндаларисиз тасаввур этиш қийин.

Эргаш ОЧИЛОВ,
филология фанлари номзоди

ЗАМИНДА ЧАРХ УРАР РУҲИНГИЗ БЕДОР

9 май—Хотира ва Қадрлаш куни

... Уларни воҳанинг оқсоқоллари сифатида билишарди. Бирининг ёши улуғроқ, бири сал кичикроқ бўлгани билан жуда оқил, умум иши учун жонини жабборга берадиган устоз ва шогирдлар эдилар.

Одамларнинг эзгу кунларида ҳамқадам, оғир дамларида елкадош бўлишарди.

– Сойиб ака ҳақиқий кайвони киши эдилар, - дея эслайди ўтмишдошини «Нуроний» жамғармаси раиси Январ ака Иноятов. – Катта-кичикка, мансабдору оддий ишчига бирдек муомалада бўлардилар.

Дарвоқе, уруш ва меҳнат фахрийси Сойиб Усмонов тириклигида ўзига ҳайкал қўйиб кетди. Туманларда биринчи раҳбар, вилоят ташкилотларида масъул вазифаларда ишлади. «Нуроний» жамғармаси ташкил топгандан кейин умрининг охирига қадар Қашқадарё вилоят кенгашига раислик қилди. Олий Мажлис депутатлигига сайланди.

Элчилик, айрим қишлоқ ва хўжаликларда келишмовчиликлар учраб туради. Ана шундай носоғлом жамоаларга Сойиб ака Усмонов биринчилар қаторида етиб борарди. Отанинг ҳар қандай тош юракни ҳам эритадиган ўгитларига, насиҳатларига ҳамма қулоқ осарди, сўзини икки қилмасди.

Ҳаёт бешафқат. Ақли роса қария ана шундай муҳим топшириқни адо этиш жараёнида йўлда вафот этди.

Сойиб аканинг яна бир хизмати, бу 1941-1945 йиллардаги урушда ҳалок бўлган ва бедарак йўқолган қашқадарёлик жангчилар хотирасини абадийлаштириш мақсадида хотира китобини яратишда ташаббускорлик кўрсатганлигидир. Мажмуада 21 мингга яқин жангчилар ҳақида маълумот берилган.

... Ўшанда куз охирлаб қолган, майдалаб ёмғир ёғарди. Олий, ўрта ўқув юртлари талабалари ва мактаб ўқувчиларини пахта теримидан қайтаришни сўраб вилоят ҳокимлигига мурожаат қилишга тўғри келди.

– Кечқурун гаплашамиз, - деди ҳокимнинг ижтимоий масалалар бўйича ўринбосари вазмин оҳангда, - ўқувчиларни даладан қайтариш масаласида Яккабоғга кетаяпман.

Афсус, кун ботмасдан Қаршидан нохуш хабар келди.

– Тумандан келаётганда юрак хуружи билан машинада жон берибди.

Диллар хуфтон, кўнгиллар вайрон. Эллик бешдан ошган Райим Раҳмонов катта ҳаёт йўлини босиб ўтди. Ғузор, Яккабоғ туманларида биринчи раҳбар сифатида фаолият кўрсатди. Кўп йиллар давомида вилоятнинг мафкура соҳасига раҳбарлик қилиб, маънавият-маърифат ишларини юқори савияга кўтарди.

Бир мактабда ўқиганимиз билан талабчан раҳбар бўлганлиги учун йўл қўйган хатоларни асло кечирмас эди.

– Барибир журналистикага қайтишинг керак, жўра, - дерди у суҳбатлашиб қолганимизда.

Фариштлар омин деган эканми, севимли касбимда ишламоқдаман. Лекин жонкуяр дўстимиз, матбуотчиларнинг ҳомийси ва мададкори Райим Раҳмонов орамизда йўқ.

Умр бебаҳо дейдилар. Вилоят иқтисодиёти ва ижтимоий ҳаётини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган Меҳнат Қаҳрамонлари Чўли Бегимқулов, Ҳожи Бегимқулов, Қарши чўлини ўзлаштириш ташаббускорлари Ғайбулла Сағдиев, Сулаймон Муродов, Султон Чегибоев, Бобоназар Ражабов, Абдисалом Пардаев, тиббиёт ходими Жаббор Хўжаев, Пўлат Рустамов, қишлоқ хўжалиги фидойилари Рўзи Аҳмедов, Ўктам Раҳимов, Эргаш Тўраев, Жалил Ҳаққулов сингари эл эъзозига сазовор кишиларнинг номи беихтиёр хотирага келади.

Табаррук инсонларни ғурур ва ифтихор билан эслаймиз. Зеро, барчамиз учун фарздир. Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Абдулла Орипов ёзганидек:

Заминда чарх урар руҳингиз бедор,
Қолган тирикларнинг тинчини ўйлаб.
Чарх урар, Ҳисорга термулганча зор,
Қаршининг бепоён даштлари бўйлаб.

И.ИСОМИДДИНОВ

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури — амалда

ФАН КОМИССИЯСИ ХУЛОСАСИ «АЪЛО»

Республикамизда истеъдодли ўқувчиларга алоҳида меҳрибонлик кўрсатилмоқда. Улар учун ихтисослашган мактаб-интернатлар очилмоқда. Бу таълим муассасаларига ўқувчилар танлов асосида қабул қилинмоқда.

Бу борада Сурхондарё вилояти халқ таълими бошқармасига қарашли бизнинг 10-ихтисослашган мактаб-интернатимизда олиб борилаётган ишлар таҳсинга сазовордир. Ўқувчиларга чуқур билим бериш учун барча имкониятлар яратилган, тажрибали ўқитувчилар танлов асосида ишга қабул қилинади. Таълим муассасамизда янги педагогик технологиялар тажрибали ўқитувчилар томонидан дарс жараёнига татбиқ этилмоқда. Шунингдек, ўқув кабинетлари замонавий ўқув қуроллари ҳамда воситалар билан таъминланган. Барча синф хоналари янги жиҳозлар: парта, стол-стуллар, шкаф, доскалар билан жиҳозланган. Битирувчиларни олий ўқув юртларига тайёрлаш мақсадида мактаб-интернатда қўшимча дарслар, репетиторлик курслари очилган. Ўқувчилар ижодкорлигини ошириш мақсадида турли йўналишлар бўйича 12 та деворий газеталар ташкил этганмиз. «Кўзгу», «Лобар», «Спорт», «Ғалвир», «Ёш тилшунос», «Ёш биолог» кабилар шулар жумласидандир. Мактаб-интернатимизда «Кичик академия» ташкил этилган бўлиб, унда истеъдодли ёшлар илмий изланишлар олиб боришади. Бундан ташқари, таълим муассасамизда тарихий кунларга бағишлаб тадбирлар ўтказилади. Уларга ота-оналар, оталиқ ташкилот раҳбарлари, журналистлар таклиф қилинади.

Мактаб-интернатида инглиз тили, она тили ва адабиёти, тарих, математика фанлари чуқурлаштириб ўтилади. Ўтган ўқув йилида янги русумдаги компьютер олиб келинди. Марказий газ қувуридан алоҳида газ тармоғи тортилди, синф хоналари ва ётоқхоналарнинг иситиш тармоқлари қайта таъмирланди, қисқа вақт мобайнида қуриб битказилган теннис корти ёшларнинг жисмонан баркамол бўлиб улғайишига хизмат қилмоқда. Ота-оналар кўмаги билан мактаб-интернат кутубхонасида китоблар сони кўпайди, ётоқхоналар аҳволи яхшиланди.

Термиз Давлат университети олимлари билан ҳамкорлигимиз яхши натижа бермоқда. Олийгоҳ профессор ва ўқитувчилари таълим-тарбия жараёнига жалб этилган. 22 нафар ўқитувчимизнинг 4 нафари олий тоифали, 6 нафари халқ таълими аълочиси, 1 нафари эса хизмат кўрсатган ёшлар мураббийсидир. Беш нафар ёш педагогларимиз аспирантурада таҳсил олмоқда. 2002-2003 ўқув йилида вилоят фан олимпиадасида мактаб-интернатимиздан 14 нафар ўқувчи қатнашиб, академик лицейлар ва ихтисослашган мактаб-интернатлар ўртасида биринчи ўринни эгаллади. 5 нафар ўқувчимиз I- II- III-ўринни олишди. Қолган 9 нафар ўқувчимизга юқори ўнликдан ўрин насиб этди.

Мактаб-интернат ўқувчиларининг кундалик фаолияти эрталабки йиғинларимизда чуқур таҳлил қилиб борилади. Бунда биз ўқувчиларимизнинг чиқишларига алоҳида эътибор берамиз. Ҳафтанинг чоршанба кунидаги йиғинда дунёда бўлаётган воқеалар ҳақидаги сиёсий шарҳлар ўқитувчилар томонидан жамоага етказилади. Ўқувчиларнинг ҳафталик, ойлик, таълимий ва тарбиявий фаолиятлари, рейтинг натижалари ота-оналарга етказиб турилади. Ҳар ойда 3 марта очиқ дарслар жадвал асосида мунтазам ўтказилади. Ўқитувчилар ва ўқувчиларнинг ижодий ишлари ҳар чоракда таҳлил қилинади. Ҳар ойнинг охирида фан комиссияларининг йиғинлари ўтказилади.

2002-2003 ўқув йили «Халқ таълими тизими муассасаларида методик хизмат кўрсатишни такомиллаштириш йили» деб эълон қилинди ва махсус дастур ишлаб чиқилди. Шу муносабат билан мактаб-интернатимизда ҳар чоракда бир марта услубий ҳамкорликдаги йиғинлар ўтказиб борилмоқда. Шу асосда «Ниҳол» деб номланган ижодкор ўқувчиларимизнинг шеърлари жамланган тўплам чоп этилди. Бу мактаб-интернат жамоаси фаолиятига оид олтинчи тўплам ҳисобланади.

Сафар ҚЎНҒИРОТОВ,
Сурхондарё вилоят халқ таълими бошқармасига қарашли 10-ихтисослашган мактаб-интернат директори,
Хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси

Бутун фаолиятини ёшлар тарбиясига бағишлаб, айни чоғда ҳам ушбу эзгу ишни давом эттираётганлар орамизда кўплаб топилади. Шулардан бири моҳир педагог Замирахон опа Расуловадир (суратда). Ўз умрини ёш авлодни камолга етказишдек шарафли ва масъулиятли касбга бағишлаган опа айни пайтда Наманган вилоятининг Давлатобод туманидаги «Нурчи» маҳалла фуқаролар йиғинида педагог-психолог бўлиб ишламоқда. Тажрибали педагог ўзининг саховатпешалиги билан ҳам маҳалла аҳлининг ҳурматига сазовор.

БИР ҲАФТАДА ИККИ МАҒЛУБИЯТ

Футбол

Буни бизгина айтгаётганимиз йўқ. Бу гапни бизгача ҳам кўп бор айтишган: тўп думалоқ, майдон текис — унда ҳар нарса бўлиши мумкин. Футбол ўзи шунақа. Кимдир ютади, кимдир ютқазади. У шуниси билан ҳам жозибалидир.

Ўзбекистонлик ишқибозлар учун ўтган ҳафта анчайин ҳаяжонли кечди. Аввал терма жамоамиз Белорус футболчилари билан учрашди. Жуда кўпчилик Минскда ушбу жамоалар ўртасидаги баҳс 2:2 ҳисобида дуранг билан якунланганлигидан хулоса чиқарган ҳолда, ўйин термамиз фойдасига ҳал бўлади, деган умидда эди. Таассуфки, акси юз берди.

Орадан уч кун ўтиб мухлислар яна бир қизиқиш билан кутилган беллашув гувоҳига айландилар. «Пахтакор» стадионида Ўзбекистон ва Эрон олимпия терма жамоалари ўзаро куч синашдилар. Биринчи таймда томонларнинг уринишлари зое кетди. Ҳимоя чизиғи ҳужумчилардан устунлик қилди, натижада дарвозалар дахлсиз қолди. Мухлисларимиз ўзлари орзиқиб кутган голни учрашув тугашига саноқли дақиқалар қолганда кўрдилар. Ярим ҳимоячи Андрей Власичев ҳужумчилар қилолмаган ишни қилиб, узоқ масофадан тўпни зарб билан йўллаб, Эрон дарвозабонини доғда қолдирди.

Афсуски, бу шу куни жамоамиз эришган биринчи ва сўнгги қувончли натижа эди. Бунгача эса меҳмонлар Нестеров қўриқлаётган дарвозани уч марта ишғол қилиб, ўз сўзларини айтиб бўлгандилар. 1:3 ҳисоби жамоа мураббийи Виктор Жалиловга 7 июнда Теҳронда бўладиган жавоб учрашуви осон кечмаслигини яна бир карра эслатиб қўйгандек бўлди. Ҳар ҳолда меҳмонда ўйнаб футболчиларимиз уч тўп фарқи билан ғолиб чиқишларига умид боғлаш қийин.

Яна бир гап. Реклама йўқлиги учун стадионга жуда оз миқдорда томошабин келди. Бу халқаро матчни телевидение ҳам кўрсатмади. Нега, билмадик.

Республикамиз қишлоқ хўжалиги олий ўқув юртларида малакали мутахассис кадрлар тайёрлашни сифат жиҳатидан юқори поғонага кўтариш давр талабидир.

БОЙ ТАЖРИБА ОММАЛАШТИРИЛДИ

Бу борада кўрилаётган таълимий тадбирларни амалиётга татбиқ этиш йўлида орттирилаётган тажрибаларни сарҳисоб қилиш, эришилаётган ютуқларни умумийлаштириш мақсадида Тошкентда ўтказилган халқаро илмий-амалий конференцияда ҳам қатор муаммолар ўртага қўйилди.

Тошкент Давлат аграр университети томонидан тайёрланган қатор маърузаларда бу масалалар ўз ечимини топди. Олий ўқув юрти ректори профессор Ҳ.Бўриевнинг илмий чиқишида кун тартибидаги масаланинг муҳим томонлари ёритилди. «Янги педагогик технологиялар», «Қишлоқ хўжалигини жадал ривожлантиришда агрокимёхизматининг тутган ўрни», «Математика машғулотларида педагогик технологиялардан фойдаланиш» каби мавзуларда қилинган маърузалар ҳам қизиқиш уйғотди.

Анжуманнинг пахтачилик, ғаллачилик ва ўсимликшуносликни ривожлантиришнинг илмий асослари шўъбасида университет олимлари ўз бой илмий тажрибаларини баён этишди.

А.АЛИЕВ тайёрлади

ШОИРГА ЭҲТИРОМ

Алишер Навоий номидаги Самарқанд Давлат университетида Ғафур Ғулом таваллудининг 100 йиллигига бағишланган илмий-анжуман бўлиб ўтди.

Унда мамлакатимиздаги кўплаб олий ўқув юртлари профессор-ўқитувчилари, ижодкор зиёлилар, талабалар ҳамда шоирнинг оила аъзолари иштирок этди.

Анжуманда сўзга чиққанлар серқирра ижод соҳибининг ўзбек адабиёти ривожига қўшган улкан улуши ҳақида гапирди. Шоирнинг қизи Олмос Аҳмедова йиғилганларга отаси ҳақидаги хотираларини сўзлаб берди.

(ЎзА).

МАРКАЗ МАДАДИ

Амнистия — инсонийлик, бағрикенглик тимсоли

Юксак даражадаги инсонийлик тимсоли — амнистия шарофати ила талайгина маҳкумлар жазони ўташ жойларидан озод этилиб, ўз оиласи бағрига қайтдилар. Уларни моддий жиҳатдан таъминлаш ишга жойлаштиришда жойларда фаолият кўрсатаётган ижтимоий кўникма марказларнинг аҳамияти катта. Шу йилнинг апрел ойида Пахтакор туманилик 7 нафар киши амнистия туфайли озод этилди. Шуниси диққатга сазоворки, уларнинг барчаси иш билан таъминланди. Тиббий кўрикдан ўтказилиб, фуқаролик паспорти олиб берилди. Шунингдек, 190 минг сўм микдорида моддий ёрдам кўрсатилди.

Амнистия туфайли авф этилиб ҳамда жазо муддатини ўтаб озод этилган кишиларни холислик билан кутиб олаяпмиз, - дейди ижтимоий кўникма маркази мутахассиси Қаҳрамон Сулаймонов. — Маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғинлари, кўча оқсоқоллари уларни ўз оталиқларига олиб ҳар жиҳатдан мадад беришмоқда.

Ёш, вояга етмаган ўсмирларга мураббийлар бириктириб қўйилган. Натижада кейинги пайтда туманимиздаги ҳуқуқбузарлик, - жиноят содир этилиши кескин камайди.

— Ёшим ўн тўққизда. Ўн саккиз ёшимда ўғирлик содир этиб, қамалдим. Амнистия туфайли озод этилдим,- дейди Пахтакор шаҳрида яшовчи Абдурашид Жумабоев. - Яхши одамлар кўп экан, ёрдам беришди. Хусусий енгил машина таъмирлаш устахонасида чилангар бўлиб ишлардим. Шу жойга яна ишга олишди. Қилган ишимдан пушаймонман. Жазодан озод этилган, 1972 йил туғилган Норйигит Кенжаев, 1975 йилда туғилган Йўлдош Исаровлар ҳам иш билан таъминланди. Туман ҳокимлиги қошидаги ижтимоий кўникма маркази ходимлари касаба уюшма қўмиталари, туман меҳнат бўлими ва маҳалла, қишлоқ фуқаролар йиғинлари билан ҳамкорликда жазодан озод этилган фуқаролар ўртасида тарғибот-ташвиқот ишлари олиб боришмоқда. Бир йўла бериладиган моддий ёрдамдан ташқари кейинчалик ҳам моддий ёрдамга муҳтож деб топилганларга маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғинлари томонидан ёрдам бериб келинаяпти.

Ж.БЎРИБОЕВ

ISHONCH

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати: Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР: Котибият 56-52-78; Хатлар, реклама ва эълонлар бўлимлари 56-85-43.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 22.30

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 17449 Буюртма Г— 373. 1 2 3 4 5 6